

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18P/42/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723202495
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2023:5723202495.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Helenou Menichovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. Y., narodená XX.XX.XXXX, toho času v starostlivosti Centra pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho, SNP 1451/61, Považská Bystrica, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa matky: P. Y., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Obec U. a nebohého otca: H. H. Y., narodený XX.XX.XXXX, zomrelý XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu navrhovateľov: 1/ G. O., narodená XX.XX.XXXX a 2/ V. O., narodený XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom O. XXX, okres K., na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Ústavná starostlivosť nad mal. H. Y., nar. X.X.XXXX, ktorá bola nariadená Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 9P/204/2019-146 zo dňa 15.4.2021, právoplatného dňa 29.5.2021 sa zrušuje.

II. Maloletá H. Y., nar. X.X.XXXX sa zveruje do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom G. O., nar. X.X.XXXX a V. O., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom O. XXX, XXX XX Q..

III. Pestúni sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o Q. H. Y. v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

IV. Právo zastupovať maloletú Ivanu a spravovať jej majetok majú iba v bežných veciach.

V. Matka mal. H. Y., P. Y., je povinná prispievať na výživu mal. H. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

VI. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo je povinný predkladať súdu správu o výkone pestúnskej starostlivosti a o tom, či rodič nemôže zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, vždy do 30.6. a 31.12. každého kalendárneho roka.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 21.08.2023 podali navrhovatelia na súd návrh na zverenie dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti, ktorým žiadali, aby súd maloleté dieťa zveril do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti a matku zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K..

Svoj návrh navrhovatelia odôvodnili tým, že Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/204/2019 zo dňa 03.10.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie rodičom, odovzdať maloletú H. Y. spolu so súrodencami do CDR sv. Filipa Neriho v Považskej Bystrici. Ústavná starostlivosť bola nariadená Rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9P/204/2019 zo dňa 08.06.2020, právopl. 29.05.2021.

Rodičia boli zaviazaní platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima. Navrhovatelia ako manželia sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť vedenom na ÚPSVaR Žilina a majú záujem o zverenie dieťaťa formou pestúnskej starostlivosti.

Navrhovatelia žijú v prvom manželstve, ktoré uzavreli v roku 2001, vzhľadom k tomu, že boli bezdetní, túžili po väčšej rodine, maloletého Y. O., narodeného XX.XX.XXXX si po zverení do pestúnskej starostlivosti osvojili, neskôr sa stali náhradnými rodičmi pre dvoch súrodencov V. O., narodeného XX.XX.XXXX a maloletej S. O., narodenej XX.XX.XXXX, ktoré vychovávali v pestúnskej starostlivosti, od roku 2022 si ich osvojili. Navrhovatelia žijú vo viacpodlažnom rodinnom dome, ktorý pozostáva z prízemnia, na ktorom žijú rodičia navrhovateľa, poschodia a podkrovia, ktoré užívajú s tromi maloletými deťmi. Domácnosť pozostáva zo 6 miestností, kuchyne s jedálňou a hygienického zariadenia. Maloleté deti majú k dispozícii dve detské izby. Domácnosť je zariadená. Rodinný dom je vo vlastníctve navrhovateľa, s vecným bremenom dožitia rodičov. Obidvaja navrhovatelia sú občania Slovenskej republiky, majú slovenskú národnosť. Sú rímskokatolíckeho náboženstva, vierovyznanie praktizujú.

Dňa 15.05.2023 boli navrhovatelia osobne oboznámení na ÚPSVaR Žilina s rodinnou a sociálnou anamnézou maloletého dieťaťa, jej zdravotným stavom a psychomotorickým vývinom. Prvá interakcia navrhovateľov s dieťaťom sa uskutočnila dňa 24.05.2023 na pôde CDR sv. Filipa Neriho v Považskej Bystrici. Stretnutie prebehlo za prítomnosti psychologičky a sociálnej pracovníčky. Interakcia prebehla bez problémov, komunikovali o bežnom režime dieťaťa, o jej preferenciách, o ich živote. Ďalšia interakcia prebiehala dňa 02.06.2023 v CDR sv. Filipa Neriho v Považskej Bystrici, spoločne s ich deťmi, trávili spolu víkendový čas od piatku do nedele. Ďalšie pobyty sa realizovali už v ich domácom prostredí od 23.06.-25.06.2023, 24.07.-28.07.2023. Maloletému dieťaťu sa v domácnosti navrhovateľov páčilo, nechcelo sa jej od nich odísť. Maloleté dieťa má vytvorený blízky vzťah s maloletou S., spolu si rozumejú, zároveň aj s navrhovateľmi má vytvorený blízky vzťah vybudovaný na dôvere. Psychologička zariadenia, ako aj ÚPSVaR Žilina odporúča zveriť maloleté dieťa do starostlivosti navrhovateľov.

Navrhovatelia sú obaja zamestnaní. Navrhovateľka pracuje ako pomocná sila v lekární sv. Michala v Námestove od 01.05.2021 na skrátený pracovný úväzok (4 hodiny denne). Zároveň je poberateľkou príspevku na opatrovanie maloletej S. vo výške 569,- eur. Navrhovateľ pracuje ako zvärač vo firme Hern Námestovo, prácu vykonáva v dvjzmennej prevádzke. Ich príjem predstavuje 1200,- eur, prídavok na 3 deti v sume 180,- eur, príspevok za opatrovanie 569,- eur. Navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 330,- eur.

Navrhovatelia majú vytvorené vhodné podmienky na zverenie, spĺňajú všetky predpoklady. Zverenie dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti je v záujme dieťaťa, nakoľko bude vychovávané v kompletnej rodine. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovatelia odôvodnili skutočným záujmom dieťaťa, ako i nástupom dieťaťa do novej základnej školy od začiatku školského roka, najmä s prihliadnutím na adaptáciu v novej školskej triede, v novom školskom kolektíve. Maloleté dieťa nastúpi do ZŠ Beňadovo do 4. ročníka.

2. Na pojednávaní konanom dňa 02.11.2023 boli prítomní navrhovatelia, zástupca Centra pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho a kolízny opatrovník. Matka sa na pojednávaní nezúčastnila. Predvolanie bolo matke doručené. Matka svoju neprítomnosť neospravedlnila a nežiadala o odročenie pojednávania. Súd v zmysle § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, zástupcu Centra pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s podstatným obsahom spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Maloletá H. Y. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke P. S., narodenej XX.XX.XXXX a otcovi H.. H. Y., narodenému XX.XX.XXXX, zomrelému XX.XX.XXXX. Okresný súd Martin Rozsudkom č.k. 9P/204/2019-146 zo dňa 15.04.2021, právoplatným a vykonateľným dňa 29.05.2021 nariadil nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho, Považská Bystrica. Súd zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrované dieťa. Súd určil rodičom lehotu jedného roka od právoplatnosti rozsudku na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Súd nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 27.06.2023 o výkone ústavnej starostlivosti v spise sp. zn. 9P/204/2019 je zrejme, že v rodine Y.R. nastali počas uplynulého roka viaceré zmeny. Maloleté deti boli naposledy na krátkodobom pobyte u mamy počas vianočných sviatkov, matka má diagnostikované onkologické ochorenie, svojim deťom sa odmlčala, jej dlhodobá práceneschopnosť zapríčinila stratu nájomného bývania v trojizbovom byte v Žiline, z ktorého sa museli spoločne s plnoletou K. ku dňu XX.XX.XXXX odsťahovať. Toho času sa zdržiava u priateľa, kde deti nemajú záujem matku navštevovať. Plnoletá K. sa vrátila späť do CDR sv. Filipa Neriho Považská Bystrica. Maloletá H. Y. pokračuje tretím ročníkom ZŠ sv. Augustína v Považskej Bystrici. Školské výsledky má veľmi dobré, v škole je veľmi snaživá, samostatná. So svojimi rovesníkami z centra má dobré, kamarátske vzťahy. V centre má dobre osvojené návyky dodržiavania režimu dňa, autority rešpektuje, je prirodzene nekonfliktnej povahy. V prostredí školy, či už v triede, alebo v školskom klube je vzorná bez vzorcov negatívneho správania. Maloletá rada kreslí, maľuje, je kreatívna, rada robí rôzne výrobky z papiera a iných materiálov. Má rada rozprávky, alebo dobrý film, rada spieva. Má rada pohyb a tanec, je kreatívna, hravá, súťaživá, svojou nekonfliktnou a priateľskou povahou si vie získať pozornosť a náklonnosť druhých detí a vytvárať pekné priateľstvá. Taktiež v kolektíve pedagógov je obľúbená. Fyzický i mentálny stav dieťaťa je primeraný jej veku.

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 17.05.2023 je zrejme, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina dal súhlas k interakcii a nadviazaniu osobného vzťahu manželom G. O., narodenej XX.XX.XXXX a V. O., narodenému XX.XX.XXXX s maloletým dieťaťom H. Y., narodenou 08.07.2013. Zo správy rovnako vyplýva, že manželia O. sú na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť a majú záujem o zverenie dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Maloletá H. Y. je vedená na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti.

7. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina vydal dňa 11.08.2023 odporúčanie zveriť maloleté dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti navrhovateľom. Zo správy o priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi maloletým dieťaťom a navrhovateľmi vypracovalo Centrum pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho Považská Bystrica. Prvé stretnutie s navrhovateľmi sa uskutočnilo dňa 24.05.2023 v priestoroch CDR v Považskej Bystrici, a to za prítomnosti psychologičky a sociálnej pracovníčky CDR. Ivanka kontakt nadviazala bez väčších ťažkostí. Navrhovatelia jej poskytli informácie o ich rodine a o maloleté dieťa prejavovali záujem. Obe strany sa vyjadrili, že by v interakciách chceli pokračovať. Druhé stretnutie sa uskutočnilo 02.06.2023 v priestoroch CDR, pri ktorom boli aj deti navrhovateľov. Víkend 03.06.-04.06.2023 strávený spoločným programom v rámci Považskej Bystrice popisovalo maloleté dieťa s nadšením. V dňoch 23.06.-25.06.2023 maloleté dieťa absolvovalo víkendový pobyt v rodine navrhovateľov. O zážitkoch z víkendu komunikovala spontánne a k celej rodine zaujímala pozitívny postoj. V záverečnej správe z interakcie je uvedené, že maloleté dieťa absolvovalo v mesiaci júl 2023 týždňový pobyt žiadateľov, ktorý maloleté dieťa hodnotilo pozitívne. Najbližší vzťah si zatiaľ vybudovalo ku S., ktorú majú manželia v pestúnskej starostlivosti a k navrhovateľke. Maloleté dieťa prejavilo túžbu zotrvať v rodine navrhovateľov. Jedinú nevýhodu, ktorú maloleté dieťa vníma v súvislosti so zmenou prostredia je zmena školy. Prípadnej zmeny sa však maloleté dieťa nebojí, keďže nemá ťažkosti v nadväzovaní vzťahov a zdá sa jej, že by si dokázala nájsť nové kamarátky. Maloleté dieťa k svojej biologickej rodine zaujíma pozitívny postoj a plánuje s nimi zotrvať v kontakte aj v prípade zmeny prostredia. V závere správy CDR uvádza, že podporuje rozvíjajúci sa vzťah medzi maloletým dieťaťom a rodinou navrhovateľov a súhlasí s tým, aby navrhovatelia podali na súd návrh na zverenie maloletého dieťaťa do ich starostlivosti.

8. Z lustrácie v Registri trestov GP SR vyplynulo, že obaja navrhovatelia nemajú v registri záznam.

9. Z potvrdenia MUDr. Pančuchára, všeobecný lekár pre dospelých, zo dňa 14.08.2023 je zrejme, že navrhovateľka G. O. je fyzicky aj psychicky spôsobilá na pestúnsku starostlivosť o dieťa. Z potvrdenia MUDr. Plevu, všeobecný lekár, zo dňa 14.08.2023 je zrejme, že zdravotný stav navrhovateľa V. O. je t.č. dobrý, je spôsobilý na adopciu.

10. Navrhovateľka G. O. je poberateľkou príspevku na opatrovanie vo výške 525,65 eur. Je zamestnaná v spoločnosti A&M Pharm s.r.o. PO, pričom jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01/2023-07/2023 bol vo výške 341,- eur.

11. Navrhovateľ V. O. pracuje v spoločnosti HERN s.r.o., pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01/2023-07/2023 bol vo výške 906,73 eur. Navrhovateľ je rovnako poberateľom invalidného dôchodku vo výške 306,60 eur.

12. Uznesením č.k. 18P/42/2023-35 zo dňa 24.08.2023, vykonateľným dňa 24.08.2023, súd uložil povinnosť Centru pre deti a rodiny sv. Filipa Neriho odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti navrhovateľom, pričom neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

13. Zo správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin z prešetrenia rodinných a sociálnych pomerov zo dňa 27.10.2023 je zrejmé, že maloleté dieťa pochádza z rodičov matky P. Y., narodenej XX.XX.XXXX a otca H. Y.S., narodeného XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX. Z vyjadrenia miestne príslušného ÚPSVaR Žilina zo dňa 28.09.2023 vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa sa nezdržiava v mieste trvalého bydliska a ani v mieste adresy, ktorú naďalej uvádza ako korešpondenčnú. Matka by sa mala zdržiavať u priateľa, ktorého nechce menovať a rovnako nechcela uviesť jeho miesto pobytu, jej priateľ by mal bývať v obci Čierne okres Čadca. Matka je dlhodobo práceneschopná z dôvodu onkologického ochorenia, poberá vdovský dôchodok vo výške 146,- eur, nechce komunikovať s kýmkoľvek a jej odpovede sú spravidla jednoslovné a zmätočné.

Manželia O. bývajú v dvojpodlažnom rodinnom dome, ku ktorému má vlastnícke právo navrhovateľ s vecným bremenom dožitia rodičov. Rodinný dom pozostáva z prízemnia, ktoré užívajú rodičia navrhovateľa, poschodia a podkrovia, ktoré užívajú navrhovatelia s dvoma maloletými deťmi a plnoletým Y., ktorí sú osvojencami manželov. Domácnosť pozostáva zo 6 miestností, pričom deti majú k dispozícii dve detské izby. Navrhovateľ pracuje vo firme HERN Námestovo. Prácu vykonáva na zmeny. Navrhovateľka poberá príspevok na opatrovanie vo výške 569,- eur mesačne. Navrhovateľka pracuje na polovičný úväzok v lekární sv. Michala v Námestove.

Maloletá H. začala v školskom roku 2023/2024 navštevovať školské zariadenie v mieste jej súčasného pobytu na Základnej škole s materskou školou O.. Maloleté dieťa sa v škole veľmi rýchlo zadaptovalo, v kolektíve detí sa cíti dobre, medzi spolužiakmi si našla už aj nových kamarátov, deťmi je prijímaná. Správanie a prospech dieťaťa je veľmi dobrý, je nekonfliktnej povahy, u navrhovateľov býva spoločne v detskej izbe i s maloletou S., s ktorou si rozumie, majú spoločné kamarátky. Spolupráca s náhradnými rodičmi je na veľmi dobre úrovni. O maloleté dieťa sa zaujímajú a komunikujú s triednou učiteľkou i vedením školy. Matka nevyhľadáva kontakt s maloletým dieťaťom a maloleté dieťa nie je v kontakte ani so svojimi súrodencami.

Navrhovatelia spĺňajú všetky predpoklady aby maloletému dieťaťu zabezpečili bezpečný a pokojný domov v prostredí úplnej a láskyplnej rodiny, kde bude akceptovaná a prijímaná, skutočný záujem o pocit bezpečia a stability je rovnako i zo strany maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník odporučil zrušiť ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom a zveriť ho do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom.

14. Navrhovatelia sa na pojednávaní konanom dňa 02.11.2023 vyjadrili, že na podanom návrhu trvajú. Navrhovateľ uviedol, že sú radi, že maloleté dieťa majú, starajú sa o detičky 17 rokov a zatiaľ nemali žiadne problémy s deťmi, že by napr. nejaké úteky boli alebo tak, takže radi by sa starali aj o maloleté dieťa a radi by jej dopriali pocit rodinnej výchovy a rodiny. Maloletému dieťaťu hovoria, že má svoju mamu, neuchyľujú sa k tomu, že by jej mamu ohovárali, práve naopak, budú budovať tento vzťah k nej.

15. Kolízny opatrovník uviedol, že prešetrovali pomery u navrhovateľov a myslia si, že H. v rodine O. nájde veľmi láskyplné prostredie a teda odporučil, aby súd tomuto návrhu p. O. a p. O. vyhovel, pretože ide o rodinu, ktorá sa už stará o tri maloleté deti, ktoré si takýmto spôsobom postupne osvojili a sa o ne veľmi vzorne a pekne starajú. Maloleté dieťa je dievčatko, ktoré je veľmi adaptovateľné, prijalo túto zmenu veľmi pozitívne. Navrhovatelia so školou komunikujú a zaujímajú sa, aj zo strany školy boli veľmi pozitívne ohlasy na navrhovateľov. Pokiaľ ide o rodičov H. tak matka odkedy bola H. zverená neodkladným opatrením do domácnosti navrhovateľov tak sa vôbec nekontaktuje, nezaujíma sa o Ivanku, rovnako ani jej súrodenci nevyhľadávajú kontakt s H.. Kolízny opatrovník tiež navrhol, aby bol zaviazaný povinnosťou predkladať dvakrát do roka správu o výkone pestúnskej starostlivosti Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, nakoľko v prípade, že súd návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti vyhovie, tak celý spisový materiál postúpi na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

16. Zástupca Centra pre deti a rodiny cv. Filipa Neriho uviedol, že aj malá H. túži zažiť rodinné zázemie. Traja starší súrodenci o malú H. nejavili nijako záujem, každý si hľadá tie svoje záujmy. Matka už nejavi o H. záujem a žije si svoj život, pre H. je v najlepšom záujme, aby bolo návrhu vyhovené.

17. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

18. Podľa § 48 ods. 2 ZR, pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

19. Podľa § 48 ods. 3 ZR, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

20. Podľa § 48 ods. 4 ZR, v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

21. Podľa § 51 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zvereného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

22. Podľa Článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

23. Podľa § 62 ods. 1, 2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3, 4, 5 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

28. Súd mal vzhľadom na vykonané dokazovanie preukázané, že podmienky pre zrušenie ústavnej starostlivosti a na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov sú splnené. Súd prihliadol najmä na skutočnosť, že maloleté dieťa bude žiť v prostredí, v ktorom má vytvorené všetky podmienky pre jeho zdravý fyzický a psychický vývoj. Navrhovatelia spĺňajú všetky podmienky stanovené Zákonom o rodine na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti. V starostlivosti navrhovateľov sa maloleté dieťa nachádza na základe rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia pričom medzi maloletým dieťaťom a navrhovateľmi je vytvorená intenzívna vzťahová väzba. Matka o maloleté dieťa neprejavuje záujem, k návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti sa nevyjadrila, rovnako tak sa nezúčastnila pojednávania na súde, hoci o ňom bola riadne informovaná. Maloleté dieťa rovnako nekontaktujú ani jeho starší súrodenci. Otec maloletého dieťaťa zomrel.

Na základe vyššie uvedených skutočností, v záujme maloletého dieťaťa, súd maloleté dieťa zveril do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov.

29. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rovnako rozhodol o výške výživného pre maloleté dieťa a to tak, že matke upravil vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu - vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je povinný platiť každý rodič, bez ohľadu na to, aké má príjmy alebo majetkové pomery, a to od právoplatnosti rozhodnutia.

30. Súd uložil povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo predkladať súdu správu o výkone pestúnskej starostlivosti a o tom, či rodič nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa dvakrát do roka, nakoľko zverením maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti navrhovateľom dôjde k zmene bydliska maloletého dieťaťa do okresu Námestovo, pričom celý spisový materiál ohľadom maloletého dieťaťa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin bude postúpený Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

31. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpís a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).